

KONST

"The World Out of my Hands" av Michel Auder.

I voyeurens verklighet

● Michel Auder har levt med videokameran som ständig följeslagare sedan han köpte sin första Sony Portapak i slutet av sextiotalet. När han filmar sin dotters födelse pekar estetiken framåt mot hemnavideoens intåg på bb snarare än bakåt mot Stan Brakhages lyriska "Window Water Baby Moving" (1962).

Men om hemnavideon förknippas med det vardagliga har Auder som ung, nyinflyttad fransman i New York ett extraordinärt umgänge och en okonventionell livsstil. Auders första fru är Warhol-superstjärnan Viva och paret bor med dottern Alexandra på legendariska Chelsea Hotel. Många figurer från sjuttioalets amerikanska

KONST

Michel Auder
"The World Out of my Hands", Lunds Konsthall, t o m 14.11.

undergroundkultur skyntar förbi i utställningens videoverk och fotoinstallationer.

Även Auders andra fru är en slags konstsuperstjärna. Trots att den framgångsrika fotokonstnären Cindy Sherman inte ville delta i makens eviga iscensättande av sitt eget liv går hennes närvaro som en skugga genom hans verk från åttio- och nittiotalen; en skugga lika undflyende som jaget i Shermans egna maskeradspel.

Ett enormt videoarkiv, med konstverk som små textutdrag från den stora fragmenterade berättelsen om det egna livet. Att verken inte framstår som självupptaget navelskåderi, utan blir spännande och medryckande (och

ibland upprörande – under många år är Auder heroinmissbrukare, med allt vad det innebär) – beror på att Auder i grund och botten är mer voyeur än exhibitionist. Det märks bland annat i en av mina personliga favoriter, "Voyage to the Centre of the Phone Lines" (1993), där ett soundtrack av slumpmässigt inspelade privata telefonkonversationer klippts ihop med bilder av anonyma semesterlandskap.

Auders verk är så varierande i karaktär att inget individuellt verk kan sägas vara representativt. En röd tråd är dock Auders återbruk av gamla bilder i nya sammanhang. När han återvinner material från sitt eget arkiv blir det ofta påtagligt hur både konstnä-

rens urval och klippning och tidens gång förändrar och vinklar en films betydelse. Under utställningsperioden anordnar Lundabiografen Kino gratisvisningar av långfilmen "The Feature" (2008) som Auder gjort tillsammans med Andrew Neel. Den tre timmar långa filmen rekommenderas till alla som vill fördjupa sig i Auders subjektiva verklighet, trots att berättelsen om konstnärens liv inte ska tolkas alltför bokstavligt utan redan från första stund signalerar sin fiktiva dimension. "The World Out of my Hands" är en överdådigt rik utställning som jag kommer att återvända till många gånger i höst.

INGRID STIGSDOTTER
konst- och filmkritiker

Människan som roll

● Anders Krisárs skulpturer är inbäddade i lager av betydelser. Ibland är det rent bokstavligt som i "Sonja", där han samlat in klädesplagg från en och samma människas liv för att sedan bygga upp henne från barndomen till döden.

Där ligger hon som ett människobylyte på golvet.

Den ödsliga golvytan gör sitt till. Krisárs tekniskt välgjorda verk måste nämligen ha utrymme för att inte reduceras till estetiska objekt. I Wallners nyöppnade konsthall får de den rymd de behöver.

I en av salarna intar verket "Bronze/Wax" scenen. Där möts två huvuden i ett hörn, det ena i brons avger värme så att det andra av vax långsamt de-

KONST

Anders Krisár
Galleri Thomas Wallner, Simris, tom 3.10.

formeras. Ett annat huvud av brons visar hur halva ansiktet smält bort. Och ensam på en sockel vilar en vaxmask av en kvinna. Verkets psykologiska aspekt är lika uppenbar som aningen om en norénskt färgad familjerapport.

Dramatiken motsägs av den stillhet som perfektionen skapar, ett slags nollställning. Ett ögonblick påminner mig skulpturerna om relikier i ett heligt rum, där tron ger dem betydelse.

Också i konstrummet byggs innehållet av de associationer och referenser verken bäddats in i. Så som personen Sonja växt fram ur alla aspekter hennes gamla kläder en gång har skapat.

I Krisárs verk ligger avgörandet i spelet mellan samhälle, familj och

"Sonja" av Anders Krisár.

FOTO: THOMAS MILLROTH

den psykologiska processen i människans vara.

Ytterst landar alltså hans skulpturer i en ganska pessimistisk syn, där människor består av sina roller och relationer till samhället. Jag frågar

mig förstås om nollställdheten också motsvaras av en inre ihållighet? I så fall är det fråga om en svidande kritik av samhället.

THOMAS MILLROTH
författare och konstkritiker